

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 4:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af gratisprincippet i folkeskolen.

Af Søren Kolstrup (EL) og Frank Aaen (EL).
(Fremsat 31/3 98).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Tak for ordet.

På baggrund af Ombudsmandens foreløbige redegørelse af 25. juni 1997 om forældrebetaling i forbindelse med lejrskoler og skolerejser i folkeskolen har den tidligere minister taget initiativ til, at der allerede i indeværende folketings-samling vil blive fremsat et forslag med henblik på at ændre folkeskoleloven for at præcisere, om og i hvilket omfang forældre kan afkræves betaling for disse aktiviteter, og forslaget er allerede annonceret på lovprogrammet.

Jeg kan oplyse, at vi i den forbindelse også vil se nærmere på en række af de samme aktiviteter inden for ungdomsuddannelser.

Efterfølgende har vi modtaget Folketingets Ombudsmands endelige redegørelse af 20. november 1997, der ligesom den foreløbige redegørelse forudsætter, at der sker en ændring af folkeskoleloven. Vi arbejder derfor videre med et forslag til en ændring af folkeskoleloven på det her punkt.

Gennem de senere år har der været meget debat om, hvorvidt forældre kunne eller skulle bidrage til de udgifter, som skolen forestår. Praksis er meget forskellig, og meningene herom er meget delte. Som eksempel kan jeg nævne, at Morgenavisen Jyllands-Posten i efteråret viste et resultat af en rundspørge blandt et repræsentativt udsnit af personer over 17 år vedrørende spørgsmålet: Bør skoleudflugter efter Deres mening betales helt af det offentlige, eller bør forældre også bidrage? Resultatet viste, at to tredjedele mente, at forældrene også bør betale. Det, som jo er værd at notere sig, er, at det er skoleudflugter, der her er tale om, og at der derfor kan laves en rig variation over temaet.

I ministeriet har vi i de senere år modtaget rigtig mange henvendelser fra elever, forældre,

lærere, kommuner m.fl., som alle har ønsket at give deres mening til kende. Også her gives der udtryk for meget delte meninger.

Med henblik på at skabe større afklaring på området vil jeg indtil videre oplyse, at ministeriets folkeskoleafdeling ved brev af 19. januar 1998 bilagt Ombudsmandens endelige udtalelse sendte en henstilling til alle kommuner og amtsråd om, at man lokalt følger den skitserede praksis på området, som ministeriet tidligere har anbefalet.

Jeg mener, at det på nuværende tidspunkt er for tidligt at lægge sig fast på, om lejrskole og skolerejser under alle former skal være fuldt ud vederlagsfri for forældrene, eller om vi kan finde en mulighed for en vis begrænset deltagerbetaling, som både er rimelig og i overensstemmelse med den grundlovssikrede ret til fri undervisning i folkeskolen. Jeg vil derfor anbefale, at en drøftelse af hele denne problemstilling afventer det kommende lovforslagsbehandling i Folketinget.

Frode Sørensen (S):

Dette forslag er jo senest behandlet her i Folketinget den 2. december sidste år, og i Socialdemokratiet er vi fortsat enige i, at der er behov for en præcisering af kommunernes meget forskellige fortolkning af folkeskolens regler om forældrebetaling i forbindelse med lejrskoler og skolerejser. Lejrskoler og skolerejser er en del af undervisningen i folkeskolen og er derfor vederlagsfri for elever og forældre. På den baggrund ser vi egentlig intet behov for en lovændring, men alene for en præcisering.

I Socialdemokratiet har vi altid betragtet den såkaldte frivillige betaling fra forældre som uheldig, idet den ofte lægger et urimeligt gruppepres på forældre, som økonomisk har svært ved at betale til disse ture. Vi er af den opfattelse, at der skal være meget klare retningslinjer på dette område, og vi er bange for, at en åbning af muligheder for forældrebetaling vil give endnu flere fortolkningsproblemer og diskussioner på skolerne end dem, vi kender i dag. Vi er derfor tilfredse med, at Ombudsmanden har slået fast, at ingen elev kan afskæres fra deltagelse på grund af manglende betaling.

Undervisningsministeren har jo i dag bebudet, at der vil blive fremsat et lovforslag, der tager stilling til, om lejrskoler og skolerejser under alle omstændigheder skal være vederlagsfri, eller om der kan findes en model for en vis brugerbetaling, men det skal selvfølgelig